

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste wychodzi dwa razy dziennie.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 12; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwa nieopieczelowane nie podlegają opłata pocztowa.

Wszystkie wysyłki zaliczają się DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres kłb. „Głos Narodu” Kraków. Telefon Nr. 100

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata w wydaniu porannym wychodzi miesięcznie w mieście z odnośzeniem do domu 1 korone.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy płatne przekazy na prenumeratę i inseraty, przez Biuro Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu”, róg św. Krzyża i Miła (kątowej) 1. 8. Od miejsca wiersz drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. Za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi 120 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: w Lwowie S. Sokolewski pasaż Hansmanna, w Wiedniu Hasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dekas, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Mossa, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Lipsku J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cité de Treviso, John F. Jones & Co.

Skazanie Niebogatowa.

Petersburg. W procesie Niebogatowa i towarzyszy zapadł wyrok. Admiral Niebogatow i komendant ci trzech pancerników z wyjątkiem komendanta „Orla” zostali **skazani na śmierć**. Z powodu jednak okoliczności łagodzących i długoletniej nie nagannej służby, postanowił sąd przedłożyć cesarowi prośbę, o zamienienie kary śmierci wszystkim trzem na 16 letnie więzienie forteczne. Cztery oficerów skazano na więzienie od 2 do 4 miesięcy, resztę uwolniono.

Z ROSJI I ZABORU ROSYJSKIEGO.

Zabójca Ignatjewa.

Twer. Zabójca Ignatjewa oświadczył, że uczynił to z polecenia socjalnych rewolucjonistów, którzy skazali Ignatjewa na śmierć. Osobistość zabójcy nie wyjaśniona. Stan zdrowia jego poprawia się.

Twer. (Pet. aj. tel.) Zabójca hr. Ignatjewa jest niejaki **Siudlew**. Był on w roku ubiegłym głównym kierownikiem powstania w Moskwie.

Październikowcy przeciw „Kadetom”.

Moskwa. Na zebraniu październikowców Cziszczakow uznawał za konieczne zabronienie zebrania kadetów, agitacji ich i zamknięcie prasy kaddeckiej.

Sądy polowe w Rosji.

Milawa. Z wyroku sądu wojennego za zbrojną napaść na miastem rozstrzelano siedmiu lotyszów.

Zabójstwa.

Kielce. Niewiadomi sprawcy zastrzelili podoficera żandarmerji, Łukjana Akinina, idącego ulicą Czarnowską, z miasta na stację kolei. Sprawcy zbiegli bez śladu.

Luków. W mieszkaniu administratora dóbr majoratowych Kryński zabito właściciela tegoż majoratu, Obruczewa, dowódcę 61-go pułku wódziniarskiego piechoty. Nieznani zabójcy ukradli trzy strzelby i 1000 rb. gotówką.

Charkow. Student uniwersytetu, Dunajew, w czasie kłótni strzelił z rewolweru do swojego ojca. Kula trafiła w brzuch, lecz wydobyto ją. Stan zranionego niebezpieczny.

Sewastopol. Jenerał Domann przypadkowo zabił z rewolweru pułkownika Baranowskiego.

Wykrycie składu broni.

Ryga. Dokonana rewizja w zakładach przemysłowych firmy „Etna” wykryła 4000 ładunków karabinowych, karabiny mauserowskie, lonty Beackforda, pirosylinę, kapsle z rtęcią, rurki do bomb i wydawnictwa nielegalne.

Sprawa Chelmszczyzny.

Petersburg. Półrządowa Peters. agencja telegraficzna zapewnia, że pogłoski o utworzeniu oddzielnej gubernji Chelmskiej są nieprawdziwe. W rzeczywistości ministerjum spraw wewnętrznych przedstawi Radzie ministrów projekt wyłączenia niektórych powiatów gub. Siedleckiej i Lubelskiej i przyłączenia ich do gub. Grodzieńskiej i Wileńskiej.

Aresztowanie.

Irkućk. Uwięziono tu komitet tutejszej

partyi socjalno-rewolucyjnej, składający się z 18 osób.—

Aresztowania polityczne w Rosji.

Madryt. Dzienniki donoszą, że koło Raja deli ujęto 12 karlistów i odprowadzono ich do więzienia w Barcelonie.

○○○○○○○○○○

Z Watykanu.

Rzym. Papież przyjął dnia 24 bm. Kolegium kardynałskie. Kardynał Oreglia złożył papieżowi życzenia świąteczne i noworoczne. W odpowiedzi zwrócił papież uwagę na obecne ciężkie dla Kościoła przejścia i walkę religijną we Francji i wyraził swoją sympatję i życzliwość dla narodu francuskiego. Pocięciem stanowi dla Papieża wzorowa jedność i zgoda francuskiego episkopatu i kleru, które dają żywy dowód ich wiary apostołskiej i wzbudzają podziw całego świata. Papież udzielił w końcu wszystkim kardynałom swego błogosławieństwa.

Rzym. Papież zamianował msgr. Montagniego pryncypalem apostolskim.

Kościół a państwo.

Paryż. Senat uchwalił 183 przeciw 80 głosem ustawę Brianda, dotyczącą sprawy separacyjnej.

Nowy marszałek morawski.

Wiedeń. „Wiener Ztg.” ogłasza nominację hr. Sereny’ego marszałkiem, a dr. Zaczka i dr. Fuksa wicemarszałkami sejmu morawskiego. Dotychczasowy marszałek Feliks hr. Vetter otrzymał wielki krzyż orderu Leopolda.

Napad na pocztę.

— **Felső-Viso.** Między Petrową a doliną Viso, nieznani sprawcy napadli onegdaj na wóz pocztowy. Woźnica i towarzyszący mu żandarm zostali zabici pałkami. Sprawcy zabrali 30.000 koron, pochodzących głównie z poboru podatkowego. Ślady śniegu wskazują, że rabunku dopuścili się Włosi lub cyganie.

Dżuma na okręcie niemieckim.

Londyn. Według doniesienia Lloyd’a z Port Said okręt niemiecki „Berlin”, idący z Adelałdy, wysadził w Suez na ląd dwóch oficerów którzy zachorowali wśród objawów dżumy.

Belgrad. Skupsztyzna uchwaliła ustawę o pożyczce w trzecim czytaniu 88 przeciw 44 głosom. Grupa studentów szkół wyższych przyjęła na ulicy idących posłów okrzykami: Precz z rządem! Precz z pożyczką! Następnie wśród śpiewów i wołania precz! pociągnęli studenci przed pałac królewski i mieszkanie prezydenta ministrów Pasicza, a następnie przed uniwersytet. Gdy tam chcieli demonstrować dalej, wystąpiła konna żandarmerja. Studenci zaprotestowali przeciw zjawieniu się żandarmerji przed gmachem uniwersyteckim, która się wkrótce cofnęła. Studenci rozproszyli się również. W mieście panuje znowu zupełny spokój.

Wiedeń. Pocztmistrze i ekspedjenci pocztowi otrzymywali zazwyczaj 200, względnie 100 k. rocznego dodatku służbowego, który jednakowoż nie był wliczany do emerytury. Wkrótce ogłoszone być ma rozporządzenie, aby dodatki te wliczalne były do emerytury.

Z teatru.

„Wesołe kobiety z Windsoru” komedia Szekspira.

Jakże smutno, jakże melancholijnie, przedstawiały się nam te „wesołe” kobietki którym na pastwę wydał Szekspir swego Falstaffa, — na żądanie królowej Elzbiety. Dawno już nie widać ze sceny teatru krakowskiego taka grobowa powaga, i taka szara nuda jak w ostatnią sobotę, kiedy dawano nam oglądać karkołomne miłosne przygody opastego szlachcica.

Nie było tam ani jednej wesołej nuty, ani odrobiny swobodnego humoru — całe przedstawienie wlokło się ciężko, monotennie, prawie ponuro. A dekoracje wydobyte z najstarszych rupieci teatralnych, a stroje pozbierane ze wszystkich możliwych epok i krajów! a obsada fantastyczna i nielogiczna! Poza to głęboką tajemnicą dyrekcyi, dla czego pani Wysockiej kazano grać rolę pani Ford, kiedy ta wyborna artystka powinna spożytkować swoją wyjątkową siłę dramatyczną w zupełnie innym repertoarze. Rolę Dra Cajusa, który swoim temperamentem francuskim i łamaną wymową powinien rozśmieszać całe audytoryum, dano p. Węgrzynowi, artyście bardzo użytecznemu, któremu jednak właśnie brakuje żywości. Pani Jutkiewicz jako Fryga, mówiła swą rolę dobrze, ale w ruchach zapominała o swym nazwisku i była poważnie — powolną...

Nawet Falstaff p. Zelwerowicz nie miał w sobie ani krzty wesołości, — a charakterystyka wcale nie odpowiadała dobitnym opisom postaci grubego hulaki...

Mniej więcej to samo można powiedzieć o innych rolach, — a nastrój panujący wśród wykonania można chyba wytlumaczyć przedświątecznymi kłopotami. — Dyrekcyi natomiast należy przypomnieć, że Szekspira nie wystawia się według szablonu fars francuskich, lub komedyi Przybylskiego. Tylko na głuchej prowincyi zachodzą podobne omyłki.

* * *

„Figliki.” Środowy program „Figlików” był z pewnością ułożony niż poprzednie. Zwłaszcza, zgrabne i z finezyą śpiewane piosenki pani Rapackiej ogromnie się podobały. „Oświadczyły” Czechowa były wybornie odegrane przez panią Rapacką i p. Zejdowskiego. Do tego przedstawienia powrócimy jeszcze.

Kronika.

KUPIJCIE TYLKO U CHRZĘSCIJAN!

Kraków, 27 grudnia.

— **Ze świąt.** Pogoda podczas świąt dopisała. Zimno w obu dniach dochodziło do 7° R. Ponieważ jednak nie było wiatru, chłód wcale nie dał się uczuć. W nocy z wtorku na środę upadł obfity śnieg, który pokrył całe miasto białym całunem grubości do 15 cm. Była to niemiła niespodzianka dla stróżów miejskich i prywatnych, którzy też niebardzo spieszyli się z odmiataniem chodników, tak że o godz. 8 rano, w Rynku głównym, trzeba było

brnąć po kostki przez zasypane śniegiem. Na torze tramwajowym pługi pracowały od rana nad usunięciem śniegu z szyny, a następnie solarki sypały sól na szyny dla usunięcia szronu. Sanki za to były w pełnym ruchu i suwały się po zaśnieżonych ulicach brzęcząc wesóło dzwawkami. W drugie święto, chodniki w Rynku i przylegających ulicach pokryły się owsem i srawkami papieru, które według dawnych tradycji chłopcy rzucali na dziewczęta. Stary ten zwyczaj, który ma przypominać ukamienowanie św. Szczepana, a według innej wersji jest zabytkiem pogańskim, i symbolizuje życzenie dobrych urodzajów na rok przyszły, wyradza się często w brutalne sypanie owsa w oczy, co może nawet spowodować bolesne okaleczenie. To też służba bezpieczeństwa czuwała nad wyrostkami, którzy praktykują obrzucanie czasem jako uliczną zabawę.

— **Pastorał ofiarowany nowemu biskupowi ks. dr-owi Władysławowi Bandurkiemu**, wykonany został w fabryce wyrobów srebrnych p. Marcina Jarry.

— **Pasterka** odbyła się w krakowskich kościołach prawie we wszystkich, w poniedziałek o północy przy olbrzymim udziale pobożnej publiczności, która po skończonym nabożeństwie śpiewała chóralnie kolendy.

W pierwsze święto w kościele Marjackim **Sumę celebrował archipresbiter ks. prał. Józef Krzemiński**, kazanie wypowiedział ks. Jarosz, a podczas sumy chór wzmocniony, z towarzysze-

niem orkiestry 13 pp. odśpiewał kolendy ludowe. Podobnie śpiewały chóry kościelne kolendy z towarzyszeniem orkiestry u św. Anny i u OO. Reformatów.

W środę, w dzień św. Szczepana, odbyło się rano poświęcenie owsa we wszystkich kościołach parafialnych, a w kościele św. Szczepana rozpoczęło się Nabożeństwo 40 godzinne, przy którym będzie udzielane błogosławieństwo papieskie.

Areszta policyjne opróżniły się na wigilję do tego stopnia, że pozostał tam tylko jeden jedyny więzień, którego nie można było puścić na wolność, gdyż posiada brzydki zwyczaj włamywania się do sklepów i mieszkań. W ciągu święta przybyło jednak znów kilku lokatorów bezpłatnych za rozmaite przekroczenia i awantury.

Jeden z naszych czytelników komunikuje nam, że podczas pasterki w jednym z kościołów jacyś towarzysze z pod Czerwonego Sztandaru, tuż przy ołtarzu rozpoczęli poczęstunek wódką... Postępek ten wywołał ogólne oburzenie i gorszycieli usunięto z kościoła.

— **Nowy biskup.** Ks. dr. Bandurski opuszcza Kraków dziś po południu pociągiem pospiesznym. Przez ubiegłe dwa dni składały przewielebnemu ks. elektowi liczne wizyty pożegnalne osoby pojedyncze i delegacje Stowarzyszeń. Między innymi wczoraj w południe zebrała ks. elekta delegacja cechów krakowskich i Koła mieszczańskie złożona z pp. Piotra Kosobuckiego, Lachowskiego i Kalczyńskiego.

(Ciekawi jesteście, czy „Naprzód“ pozwoli p. Kalczyńskiemu na udział w deputacji?)

— **Gwiazdka dla dzieci.** W niedzielę dnia 2 grudnia popołudniu odbyła się w salach budynku miejskiej szkoły im. św. Szczepana przy ul. Bajskiej uroczystość gwiazdkowa urządzona staraniem „Koła Pamięci opiekujących się biednymi i zaniedbanymi dziećmi. Po wysłuchaniu odpowiedniego do chwili przemówienia, zgromadziło się 135 dzieci kolo świątecznie przybranej choinki śpiewając pod kierunkiem przybyłych pań kolendy z akompaniamentem skrzypiec. Na zakończenie uroczystości otrzymało każde z dzieci po struclę świątecznej oraz po paczeczki iakoci. Rozradowane oblicza dzieci wyrażały serdeczną dziękczynność dla tych wszystkich, którzy się do urządzenia powyższej uroczystości datkami swemi przyczynili.

— **Rachunki lekarskie.** Otrzymujemy następujące pismo:

Wydział Towarzystwa Samopomocy Lekarzy przypomina Kolegom, iż Walne Zgromadzenie w dniu 29 kwietnia 1905. zaleciło lekarzom przedkładanie pacjentom rachunków lekarskich półrocznie, ewentualnie po skończonym leczeniu. Prof. dr. H. Jordan, prezes. Dr. Flis, sekretarz.

— **Wisła stanęła pod Krakowem** i poniżej mostu kolejowego, z wyjątkiem wąskiego pasa. Tylko przestrzeń pomiędzy mostem podgórskim a mostem kolejowym grzegórzeckim nie zupełnie jest pokryta lodem.

Po utracie władzy.

Wezیر potężnego państwa, wyparty knowaniami swych wrogów, musiał im pola ustąpić i złożyć swój urząd w ręce sułtana. Postanowił opuścić stolicę i usunąć się w zacisze swojej wioski rodzinnej. Wrogowie cieszyli się myślą, że smutek i żal zaciemnią wieczór jego żywota. Przyjaciele zdumiewali się, że nie kreśli swych wspomnień, aby choć w myśli dawną sławę się pieścić. Wołał o niej zapomnieć zgoła. Lecz sułtan, który go niezbędnie od swego boku oddalił nie raz go wspominał, zwłaszcza, gdy mu brak było mądrego doradcy. Żadne podszepty nie zdołały wyrzucić w wdzecznej jego pamięci dawnego sługi; to też gdy razu pewnego polował w pobliżu włości w której wezیر zażywał spoczynku, skorzystał z tego, aby go odwiedzić.

Dziwował się wielce padyszach, gdy z ogrodu otaczającego domostwo doleciały go śmiechy, a zdumienie jego wzrosło jeszcze gdy, zbliżywszy się, zobaczył wezیرa w gronie wnucząt, oddającego się krotchwilom.

— Więc jesteś wesół? — zagadnął go.

— Spodziewałeś się o władco życia i śmierci, znaleźć mnie zgnębionym, do ziemi zgiętym!

— A znajduję śmiejącym się.

— Tak śmieję się. Nauczyłem się znowu tej sztuki, którą byłem zapomniał w latach mojej sławy.

— Nie dostrzegam też zmarszczek, któremi sprawy twego urzędu wyżłobiły ci czoło.

— Rok spoczynku wygładził je, niby macierzyńska ręka.

— Nie pojmuję też, iż nie tęsknisz za sławą i pytam cię wręcz: nie brak-że ci władzy? W dawnym twym życiu każda godzina ważyła na szali świata. A dziś...?

— Dziś na sprawy tego świata patrzę z oddali, a ta perspektywa przywróciła im rozmiar właściwy. Burze wczorajsze mierze dzisiejszą ciszą. Walki dzisiejsze, doświadczeniem wczorajszym mierzę. Drobne i małe wydają mi się wielkie sprawy, krew ludzką wprowadzające we wrzenie. Państwo leży przed memi otwartymi oczyma, jak rozległa dolina, na którą spoglądam z wysokiej wieżycy. A w chwilach takich nie śmieję się. Danem mi jest szczęście jeszcze

większe — uśmiecham się.

— Czy nie wloką ci się długie dnie i miesiące?

— Bynajmniej. Biorę kij do ręki i idę wdać szukać piękna. Cztery ściany moich izb urzędniczych, jak mury więzienne odgradzały mnie od przyrody. Dziś dopiero odkrywam ziemię — leży przede mną pełna uroków i temi crokami napawam się. Ten tylko, który z władzą się pożegna, powitać może wolność.

— Czy dlatego czujesz się wolnym, iż słuchać nie potrzebujesz nikogo?

— Czuję się wolnym dlatego, że nie potrzebuję rozkazywać nikomu, gdyż nasi podwładni są w gruncie władcami naszymi, a panują nad nami — nasze sługi.

— Mądrość przez usta twe przemawia rzekł sułtan i wracał do swego orszaku w zadumie.

A gdy po łowach do zanku wrócił, kazał sobie podać złotą księgę, w której zwykł był wpisywać to, czego dzień każdy go nauczył, i skreślił w niej te słowa:

— Komu Allah odbiera urząd, temu przywraca — rozum.

Przy Banku chrześcijańskim w Krakowie została otwarta pod kierownictwem fachowo wykształconych i rutynowanych c. k. urzędników rachunkowych.

SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA

do egzaminów z rachunkowości kasowej, ogólnej, państwowej i kupieckiej, składanych przed odnośnymi komisjami w c. k. Namiestnictwie, Akademii handlowej i w Wydziale krajowym.

Kandydaci i kandydatki obok teoretycznego wykształcenia nabeżdą tu także również doskonałej rutyny w praktycznych wiadomościach, jakie im pęda w obranym zawodzie niezbędnie potrzebne.

Wykłady obejmować będą:

1. Rachunkowość kasowa,
2. Rachunkowość ogólną i państwową,
3. Buchalterię pojedynczą i podwójną,
4. Korespondencję kupiecką i prace kantorowe,

a nadto po zgłoszeniu się dostatecznej liczby kandydatów, względnie kandydatek udzielać się będzie za osobną dopłatą nauki:

- a) języka niemieckiego,
- b) pisania na maszynie,
- c) stenografii.

Zgłoszenia ustne lub pisemna każdego czasu wnosić należy pod adresem: Bank chrześcijański w Krakowie, ulica Jadłono-wskich, 1. 18. 2611

WAŻNE
dla wyjeżdżających do Brazylii!

SŁOWNIK
PORTUGALSKO-
POLSKI

opracowany pod redakcją F. B. Zdanowskiego
wyszedł z druku.

Nabywać można u F. B. Zdanowskiego w drukarni
Władysława Teodorczuka w Krakowie, ul. Zielona 7
oraz we wszystkich księgarniach.

Cena egzemplarza w płóciennym oprawie 7 kor.
" " w skórzanej " 8 "

7 kor. = 2 rb. 80 kop. = 5 mk.
8 kor. = 3 rb. 20 kop. = 5 mk. 40 pf.

ZUPEŁNA NOWOSĆ

Ważne dla Pań!

Naczynia emaliowane cloudy HERKULES cloudy są najtańsze i najtrwalsze w użyciu.

Wyłączny skład fabryczny utrzymuje

ALF. MENSCH

Nowo otworzony Handel żelaza w Krakowie, ul. Floryańska L. 34

(naprzeciw cukierni Lwowski) tudzież po cenach nader przystępnych wszelkie przybory domowe i kuchenne. Naczynia „Sphinx“ Okucia budowlane i do maszyn. Narzędzia do wszelkich gałęzi rzemiosła.

Specjalność: Kompletne wyprawy kuchenne

Kredyt osobisty dla

dników. Oficerów, Naukowców, etc. Samoistne Stowarzyszenie Cudności i Zaliczkowe Związku dników udziela na przystępnych warunkach także na długą spłatę pożyczek osobistych. A wykluczeni. — Adresów przystaw udziela się bezpłatnie (Verwaltung des Bauvereines, Wien, Wipplstrasse 25.)